

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า
ฉบับวันอังคารที่ 4 กันยายน พ.ศ.2561

คอลัมน์รักษัเกษตร : ร้อย่างไร พืชขาดธาตุอาหาร

คำถาม ผมอยากทราบวิธีสังเกตลักษณะการขาดธาตุอาหารของพืช เพื่อหาทางแก้ปัญหาได้ตรงจุดครับ

दनัย ทรงวิทยา, อ.เมือง จ.นครราชสีมา

คำตอบ

การขาดธาตุอาหารของพืช สาเหตุมาจากการปลูกพืชโดยไม่เติมอินทรีย์วัตถุลงไปในดินเลย เมื่อพืชดูดอินทรีย์วัตถุออกไปใช้หมด ก็ทำให้พืชหยุดการเจริญเติบโตลง และเกิดโรคในที่สุด วิธีสังเกตง่ายๆ คือ ในแต่ละปี ผลผลิตที่ได้จะค่อยๆ ลดต่ำลงลงไปเรื่อยๆ อาการขาดธาตุอาหารของพืช จากเอกสารวิชาการเกษตร ในเบื้องต้นพอจะสรุปลักษณะอาการขาดธาตุอาหาร ได้ดังนี้

1) อาการที่พืชขาดธาตุไนโตรเจน การเจริญเติบโตจะหยุดชะงัก และใบแก่จะมีสีเหลืองซีดจากการขาดคลอโรฟิลล์ ส่วนใบอ่อนจะยังคงมีสีเขียวมากกว่า ในพืชพวกข้าวโพด และมะเขือเทศ ลำต้น ก้านใบ ผิวใบด้านล่างเปลี่ยนเป็นสีม่วงได้

2) อาการที่พืชขาดธาตุฟอสฟอรัส พืชจะแคระแกร็น ใบแก่มีสีเขียวเข้ม เพราะมีการสะสมสารสีของแอนโทไซยานิน และทำให้พืชโตช้า

3) อาการที่พืชขาดธาตุโพแทสเซียม ใบแก่ในพืชใบเลี้ยงคู่ จะมีสีซีด ในระยะต่อมาจะพบจุดสีเข้มที่เนื้อใบตาย กระจายเป็นจุดๆ ส่วนในพืชใบเลี้ยงเดี่ยวนั้น บริเวณปลายใบและเส้นใบ จะตายก่อน ทำให้ลำต้นอ่อนแอ

4) อาการที่พืชขาดธาตุกำมะถัน ไม่ค่อยจะพบมากนัก แต่ถ้าเกิดอาการขาดโดยทั่วไปแล้ว ใบมักจะมีสีเหลือง หรือใบไหม้ โดยเกิดที่ใบอ่อนก่อน จะลดการเจริญเติบโตและขนาดของใบ

5) อาการที่พืชขาดธาตุแมกนีเซียม เกิดในใบแก่ก่อน ใบในพื้นที่ที่อยู่ระหว่างเส้นใบจะมีอาการซีด ในขณะที่เส้นใบยังคงเขียวอยู่ อาการซีดจะเกิดที่ใบพื้นที่บริเวณใกล้เส้นกลางใบก่อน แล้วลามไปที่ปลายใบ

6) อาการที่พืชขาดธาตุแคลเซียม ส่วนของตายอดจะหยุดชะงักการเจริญเติบโต และปลายรากจะตาย จะเกิดในใบอ่อนก่อนใบแก่ และเส้นใบจะบิดเบี้ยว

7) อาการที่พืชขาดธาตุเหล็ก ใบแก่จะมีอาการซีดคล้ายกับอาการขาดแมกนีเซียม และเนื้อเยื่อมีลายเป็นจุดๆ

8) อาการที่พืชขาดธาตุคลอรีน ใบอ่อนจะมีอาการเหี่ยว ค่อยๆ เหลืองแล้วใบร่วงตายไปเป็นลำดับ หรือบางครั้งมีสีบรอนซ์เงิน รากจะแคระแกร็นและบางลง

9) อาการที่พืชขาดธาตุแมงกานีส จะมีสีซีดตรงระหว่างเส้นใบในใบอ่อนหรือแก่ ขึ้นอยู่กับชนิดพืช ทำให้ผลเนื้อเยื่อตาย และใบร่วงในเวลาต่อมา เกิดจากคลอโรพลาสต์ไม่ทำงาน คลอโรฟิลล์ไม่กระจายตัว และการเจริญเติบโตลดลง

10) อาการที่พืชขาดธาตุโบรอน เกิดจากการที่อากาศผันแปร ทำให้ลำต้นเนื้อเยื่อเจริญปลายรากตาย ปลายรากจะบวมมีสีซีด เนื้อเยื่อพืชไม่ทำงาน ส่วนใบจะบางลง แตกง่าย ใบหงิก เหี่ยวเฉา และเป็นจุดสีซีด

11) อาการที่พืชขาดธาตุสังกะสี สังเกตจากข้อปล้องของพืชสั้น ขนาดของใบเล็ก เส้นใบย่น และใบมีสีซีด

12) อาการที่พืชขาดธาตุสังกะสี และทองแดง การขาดทองแดงในสภาพธรรมชาติหายาก ใบอ่อนมีสีเขียวแก่ และผิดปกติไป มักพบจุดแผลตายบนใบ การเจริญเติบโตลดลง แคระแกร็น ลดการแตกพุ่ม รากมีสีเข้ม และยางผิดปกติ

13) อาการที่พืชขาดธาตุโมลลิบดีนัม ในใบแก่จะมีสีซีดในพื้นที่ระหว่างเส้นกลางใบ หรือทั้งเส้นกลางใบ แกนใบไหม้เกรียม มีลักษณะคล้ายกับอาการขาดไนโตรเจน

ในสภาพธรรมชาติแล้ว มักจะพบว่า พืชส่วนมากจะขาดธาตุอาหารมากกว่าสองชนิดขึ้นไป ตัวอย่าง เช่น จากสภาพดินที่มีฤทธิ์เป็นด่าง ธาตุสังกะสี เหล็ก ทองแดง แมงกานีส และโบรอน ก็มีโอกาขาดได้ในพืช จึงทำให้อาการปะปนกันไป

นาย รัตวิ